

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ»

Кафедра іноземних мов
(назва)

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Начальник кафедри

доцент Т. ГОНЧАРЕНКО

« _____ » _____ 20__ року

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ІНОЗЕМНА МОВА (ВІЙСЬКОВО-СПЕЦІАЛЬНА МОВНА ПІДГОТОВКА)
(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти _____ перший (бакалаврський)
перший (бакалаврський) / другий (магістерський)

вид дисципліни _____ загальна підготовка (обов'язкова)
(загальна підготовка (обов'язкова/вибіркова) / професійна підготовка (обов'язкова/вибіркова))

форма навчання _____ денна
(денна/заочна)

Харків – 2019 рік

Обсяг дисципліни: 7 кредитів ECTS 210 годин.

Лекцій: немає.

Групові заняття: немає.

Практичних занять: 120 годин.

Форма контролю: модульні контролю, диференційований залік

Термін викладання для освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр/магістр»: 4-й, 5-й, 6-й, 7-й семестри.

Мова викладання: англійська, українська.

Мета: Метою викладання навчальної дисципліни “Іноземна мова (військово-спеціальна мовна підготовка)” є практичне оволодіння іноземною мовою в обсязі програми нижчого, середнього та середнього професійно-орієнтованого мовних курсів, які співвідносяться із стандартизованим мовним рівнем НАТО “СТАНАГ 6001” – СМР-2, мають військово-прикладну направленість і є відображенням ступеню розвиненості у курсантів базових видів мовної діяльності – аудіювання, мовлення, читання та письма.

Компетентності:

Основними завданнями вивчення дисципліни “Іноземна мова (військово-спеціальна мовна підготовка)” є формування мінімально-достатнього рівня спеціалізованої комунікативної компетенції для обслуговування потреб військових фахівців у іншомовному спілкуванні на побутовому рівні та обумовлюється мовним матеріалом та тематикою, зміст яких враховує специфіку підготовки військового фахівця та відповідає вимогам, щодо кваліфікаційних характеристик на випускника ВВНЗ України. В процесі досягнення цієї мети реалізуються: комунікативна направленість навчання, загальноосвітні та виховні завдання. Після закінчення вивчення дисципліни у військовому інституті (друга ступінь навчання іноземної мови) курсант повинен виконати вимоги СМР-2.

Результати навчання:

Згідно з вимогами освітньої програми визначені та сформульовані наступні результати навчання курсантів:

знати:

1. 2500-2800 лексичних одиниць загальновійськового та військово-технічного характеру.

2. Граматичні явища в обсязі, необхідному для спілкування, читання та письма іноземною мовою на рівні СМР-2 (“Мінімально-необхідному”).

вміти:

1. Сприймати інформацію на слух та вести бесіду при контактному спілкуванні в межах дуже знайомих професійних сфер.
2. Здійснювати усне спілкування простими за конструкцією реченнями та розуміти на слух короткі повідомлення монологічного характеру у більш типових ситуаціях професійної сфери.
3. Читати короткі повідомлення, військові тексти за фахом та військову документацію з широким використанням словника.
4. Написати діловий лист, анкету, зробити нотатки в професійній сфері.

Теми, що розглядаються:

Змістовий модуль 8. Форма та обладнання. Патруль розвідки. Взвод піхоти. Повернення до штабу. Інформаційний пост. Тренувальний табір. Правила володіння вогнепальною зброєю.

Змістовий модуль 9. Спорт в армії. Танк. Навички виживання. Перевірка кімнати. Інструктаж. Полонені на війні..

Змістовий модуль 10. Кар'єра в армії. Оборона та наступ. Маневрування. Оцінка. Доповідь про виконання завдання.

Змістовий модуль 11. Тренувальний табір. Військовий алфавіт. Назви основних видів зброї та бойових машин.

Змістовий модуль 12. Розпорядок дня військовослужбовця. Військова форма. Спортивне знаряддя. Військові підрозділи. Військові звання. Військова база та її інфраструктура.

Змістовий модуль 13. Школа НАТО. Військові навчання. Військові відрядження. Прибуття та розташування. Читання координат. Опис місцевості. Тактичні задачі.

Змістовий модуль 14. Миротворці та їх якості. Мінування та розмінування. Військові накази. Засоби охорони.

Змістовий модуль 15. Ескорт. Інструктаж. Пост спостереження.

Змістовий модуль 16. Збройні сили англomовних країн. Військові звання і посади.

Змістовий модуль 17. Танк. Загальна будова. Танки іноземних армій.

Форма та методи навчання: денна форма навчання;

Методика вивчення навчальної дисципліни «Іноземна мова (військово-спеціальна мовна підготовка)» спрямована на повне засвоєння курсантами всіх модулів дисципліни поряд з суспільними науками та іншими загальновійськовими дисциплінами, закладає підґрунтя військовій освіті, цементує професію, морально-ділові якості і на базі цього виховує у офіцерських кадрів високу військову майстерність, постійну готовність до ведення бойових дій і досягненню перемоги над противником.

Для вивчення окремих навчальних елементів навчальної дисципліни «Іноземна мова» підібрані найбільш ефективні прийоми і засоби. Для забезпечення достатності освітнього рівня підготовки військових фахівців та готовності до виконання службово-бойових функцій на первинних офіцерських посадах протягом 3-5 років, ефективним прийомом вивчення в курсі «Іноземна мова (військово-спеціальна мовна підготовка)» обрано запозичення з доступних інформаційних джерел досвіду армій провідних країн світу та перспектив їх розвитку.

Методика викладання дисципліни виходить із основних принципів дидактики (теорія обґрунтування і навчання). Вона надає науково-педагогічну характеристику формам і методам навчання, вказує на більш доцільні їх поєднання для досягнення визначеного ступеню навчання, визначає умови найбільш ефективного їх використання.

Для досягнення основної мети навчання програмою передбачені наступні форми навчання:

- фронтальна форма навчання, коли усі курсанти під контролем викладача виконують одне і теж завдання одночасно;
- групова форма навчання, коли курсанти поєднуються в групи (відділення) в залежності від штатної структури підрозділу, які працюють паралельно;
- індивідуальна форма навчання, коли курсанти виконують завдання послідовно, один за одним.

При цьому, залежно від необхідності досягнення рівнів знання чи вміння викладач повинен використовувати наступні методи:

пояснювально-ілюстраційний метод, при якому викладач доводить готову інформацію різними засобами, а курсанти її сприймають, усвідомлюють та фіксують у пам'яті. Цей метод є одним із найбільш економічних способів передачі знань, передбачає використання таких засобів інформації, як слово (усне і друковане), різні наочні посібники, плакати, відео- і кінофільми, комп'ютерний ілюстраційний матеріал і т. ін. Знання, які отримані в результаті реалізації цього методу не формують вміння, цей метод використовується для досягнення рівня «Знати»;

репродуктивний метод, головною ознакою якого є доведення і повторення способу діяльності, згідно завдання викладача. Він повинен використовуватися при проведенні практичних занять. Використовуючи цей метод, викладач досягає рівня «Вміти» при вивченні теми.

Вищевказані методи надають курсантам знання, вміння, навички. Для розвитку їх творчих здібностей викладач повинен використовувати методи проблемного навчання: проблемне викладання, частково-пошуковий (евристичний) метод.

Проблемне викладання використовується викладачем при постановці проблеми перед тими, хто навчається і подальшого її вирішення, але при цьому викладач показує шляхи рішення, розкриває хід своєї думки. Цей метод повинен застосовуватись викладачем під час проведення практичних занять. Безпосереднім результатом проблемного викладання повинно бути засвоєння курсантом способу і логіки вирішення конкретної проблеми, але ще без вміння застосовувати їх самостійно. Цей метод навчає курсантів способу отримання знань. З його допомогою вони отримують навички творчого мислення.

Частково-пошуковий (евристичний) метод служить меті поступового наближення курсантів до самостійного вирішення проблем шляхом попереднього навчання виконання окремих елементів рішення. Використовується при виконанні практичних завдань.

Винахідницький метод є необхідним для повноцінного засвоєння досвіду творчої діяльності. Викладач використовує його для забезпечення творчого застосування знань, оволодіння методами наукового пізнання, формування риси творчої діяльності є умовою формування зацікавленості, потребу в такій формі діяльності. Формами застосування цього методу є: практичні завдання, написання рефератів, завдання на самопідготовку.

Тільки проблемні методи забезпечують глибоке засвоєння знань на рівні їх творчого застосування, оволодіння методами творчого мислення, досвідом практичної і творчої діяльності.

Вивчення навчальної дисципліни: «Іноземна мова (військово-спеціальна мовна підготовка)» відіграє важливу роль у військово-професійному орієнтуванні майбутніх офіцерів на самостійне виконання службово-бойових функцій на первинних офіцерських посадах..

З врахуванням цього, зміст програми навчальної дисципліни «Іноземна мова» побудований таким чином, що враховує вивчення в логічному поєднанні за усіма семестрами загальновійськових і військово-спеціальних навчальних дисциплін.

Військово-професійна спрямованість навчання військових фахівців забезпечується застосуванням методу проблемно-пошукового подання навчального матеріалу і нормативного обґрунтування практичного навчання. Цей метод реалізується дотриманням положень варіативної частини освітньо-кваліфікаційної характеристики випускника щодо відповідності змісту і повноти набутих курсантами вмінь службово-бойовим функціям та типовим завданням діяльності на первинних офіцерських посадах за призначенням.

Засобами реалізації військово-професійної спрямованості дисципліни «Іноземна мова (військово-спеціальна мовна підготовка)», окрім вказаних, є визначені спеціалізовані аудиторії, обладнані сучасними технічними

засобами навчання і інформації, ПЕОМ, і фонди навчально-методичних посібників та розробок кафедри.

Методи контролю:

Складовою частиною процесу навчання є система контролю та звітності курсантів за якістю засвоєння навчального матеріалу. Головна мета контролю полягає у забезпеченні наукового рівня придбаних курсантами знань, міцності сформованих у них вмінь та навичок.

Контроль успішності та якості підготовки курсантів включає:

вхідний контроль;
поточний контроль;
самоконтроль;
модульний
рубіжний)контроль;
підсумковий контроль.

Кількість контрольних заходів, форми їх проведення, періодичність доводяться до курсантів на початку вивчення дисципліни та навчального семестру.

Вхідний контроль проводиться перед вивченням навчальної дисципліни з метою визначення рівня підготовки курсантів із навчальних дисциплін, які забезпечують цю дисципліну. Він проводиться на одному з перших занять за завданнями, які відповідають навчальному матеріалу попередніх дисциплін. Результати контролю аналізуються на кафедральних нарадах. За результатами вхідного контролю розробляються заходи з надання індивідуальної допомоги курсантам, коригування навчального процесу.

Поточний контроль - оцінювання теоретичних знань і практичних навичок курсанта з конкретного змістового модуля (логічно завершеної частини навчальної дисципліни). Проводиться викладачами на всіх видах навчальних занять.

Форми проведення поточного контролю та критерії оцінки рівня знань визначаються кафедрою. Основні форми поточного контролю: усне опитування, письмовий контроль, виступ на семінарському (груповому) занятті, тестування в т.ч. із застосуванням ЕОМ, практичних і комплексних завдань тощо, передбачених робочою програмою модуля (навчальної дисципліни).

Основна мета поточного контролю - постійне отримання викладачем інформації про якість засвоєння курсантами матеріалу навчальної дисципліни, перевірка готовності курсантів до виконання наступних навчальних завдань, а також управління їх навчальною мотивацією.

Результати поточного контролю використовуються для коригування методів і засобів навчання та враховуються на заліках і екзаменах.

Кількість балів для визначення результатів поточного контролю залежить від рівня знань курсанта, вміння використовувати їх при виконанні практичних завдань тощо.

Результати поточного контролю фіксуються в журналі обліку навчальних занять наступним чином: у чисельнику - по 4-бальній шкалі, в знаменнику - кількість балів, яка відповідає даній оцінці по 100-бальній шкалі.

Самоконтроль призначений для самооцінки курсантами якості засвоєння навчального матеріалу з конкретного розділу (теми) навчальної дисципліни. З цією метою в навчальних посібниках для кожної теми (розділу) передбачаються питання для самоконтролю. Більша ефективність самоконтролю забезпечується спеціальними програмами самоконтролю та самооцінки, які є складовими частинами електронних підручників та автоматизованих навчальних курсів.

Самоконтроль здійснюється у формі тестування на ПЕОМ за тему, розділ, навчальну дисципліну.

Модульний контроль полягає в оцінюванні результатів навчання курсантів із вивчення навчального матеріалу змістового модуля за результатами поточних контролів і контрольних заходів.

Структура завдань, система проведення модульного контролю та критерії оцінки рівня знань, розробляються кафедрою та визначаються в програмах (робочих програмах) навчальних дисциплін. Він проводиться у тиждень для контрольних заходів відповідно до графіку навчального процесу.

Модульний контроль є обов'язковим. За результатами поточного контролю курсант не може бути звільненим від модульного контролю.

До модульних контролів курсанти допускаються без будь-яких обмежень. Критерії оцінювання результатів виконання завдань за контрольний захід доводиться до відома курсантів перед початком його проведення.

У разі порушення курсантом встановленого порядку здійснення контрольного заходу (списування, підміна завдання, використання недозволених матеріалів чи засобів) викладач відстороняє цього курсанта від виконання завдання, робить позначку в журналі обліку навчальних занять, оцінює його роботу в нуль балів (незадовільно).

Курсантам забороняється обмінюватись інформацією у будь-якій формі, або використовувати інші матеріали та засоби, крім дозволених.

Курсант, який на модульному контролі отримав оцінку «незадовільно», повинен скласти його повторно і отримати позитивну оцінку, в іншому випадку він до підсумкового контролю не допускається. Курсант не може повторно скласти модульний контроль з метою підвищення оцінки.

Відмова курсанта від відповіді на білет (тест) оцінюється як незадовільна відповідь. Форми модульного контролю: усне опитування; письмовий контроль; тестування (в т.ч. із застосуванням ЕОМ); виконання практичних завдань. Модульний контроль проводиться в ході одного із навчальних занять наприкінці вивчення змістового модуля протягом не більше 45 хвилин. Усний або письмовий модульний контроль може проводитись в години самостійної роботи тривалістю до 2-х годин.

Розроблені для проведення білети (тести) повинні забезпечувати перевірку теоретичної та практичної підготовки тих, хто навчається.

Для проведення модульного контролю та оцінки якості засвоєння змісту навчання для кожного змістового модуля встановлюється максимальна кількість балів - 100, яку може набрати курсант під час навчання та за результатами контрольних заходів.

Підсумковий контроль проводиться у вигляді диференційованих заліків та екзаменів в термін, встановлений графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеному робочою програмою навчальної дисципліни.

Курсант допускається до здачі заліків/екзаменів у разі задовільного складання модульних контролів і за умови, що його поточний рейтинг R складає не менше 43 балів, інакше він повинен відпрацювати і доздати заборгованості.

Курсант може бути звільнений від здачі підсумкового контролю і отримати оцінку за семестр автоматично, якщо значення його поточного рейтингу R більше за 75 балів. У такому випадку оцінка буде залежати від кількості набраних балів і визначатись відповідно до шкали, наведеної у таблиці 1. За бажанням курсанта він може здавати семестровий контроль з метою підвищення своєї оцінки.

Форма проведення контролю (усна, письмова, комбінована, а також шляхом тестування з використанням технічних засобів), зміст і структура контрольних завдань, білетів, перелік матеріалів, користування якими дозволяється курсанту під час екзамену і критерії оцінювання обговорюються на засіданні кафедри і затверджуються начальником кафедри не пізніше ніж за місяць до початку складання контрольного заходу. Названі матеріали дійсні протягом навчального року, вони є складовою навчально-методичної документації з дисципліни і зберігаються на кафедрі. Можливе поєднання різних форм контролю.

Оцінка за диференційований залік вноситься у екзаменаційну відомість, Додаток до диплома і вважається остаточною, навіть, якщо вона менша за підсумкову оцінку за вивчення дисципліни.

Розподіл балів, які отримують курсанти

Таблиця 1. Розподіл балів за семестрами та кредитними модулями

																	Сума
№4 семестр					№5 семестр				№6 семестр				№7 семестр				100
ЗМ №8	ЗМ №9	МК №4	ЗМ №10	ДЗ	ЗМ №11	МК №5	ЗМ №12	ДЗ	ЗМ №13	ЗМ №14	МК №6	ЗМ №15	ДЗ	ЗМ №16	ЗМ №17	Екз.	
3	3	6	3	5	3	6	3	5	3	3	6	3	5	3	3	40	

Таблиця 2. – Шкала оцінювання знань та умінь: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
81 – 89	B	добре	
75 – 80	C		
65 – 74	D	задовільно	
60 – 64	E		
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Основна література:

1. James Arnold, Cpt (rtd) Robert Sacco. Command English. Student's Book. - Longman, 2001.
2. Simon Mellor-Clark, Yvonne Baker de Altamirano. Campaign 1. Student's Book. - MacMillan, 2005.
3. Simon Mellor-Clark, Yvonne Baker de Altamirano. Campaign 1. Workbook. - MacMillan, 2005.
4. Simon Mellor-Clark, Yvonne Baker de Altamirano. Campaign 2. Workbook. - MacMillan, 2005.
5. Лисецька Т.М. Duty. Honor. Country. Обов'язок. Честь. Країна. - Харків, НТУ "ХП", 2009.
6. Соколенко А.П., Тучина А.П. та ін. Англійська мова. – К., 1991.

Допоміжна література:

1. Нелюбін Л.Л. Підручник військового перекладу. М. Воєніздат, 1984.
2. Папазова С.І. "US Armed Forces". - ХГВВТКУ, 2001р.
3. Папазова С.І. "Britain's Armed Forces". - ХГВВТКУ, 2001р.
4. Папазова С.І. "Звання, посади, форма одягу військовослужбовців". - ХГВВТКУ, 2005р.

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни

Таблиця 3. – Перелік дисциплін

Вивчення цієї дисципліни безпосередньо спирається на:	На результати вивчення цієї дисципліни безпосередньо спираються:
Ділова українська мова	Іноземна мова професійного спрямування
Філософія	
Основи психології та педагогіки	
Бронетанкове озброєння та військова техніка	
Озброєння і стрільба	

Провідний лектор:

Доцент кафедри іноземних мов

доцент

Ю.МОХ